

Ekspropriation af ny dobbeltrettet cykelsti mellem Kirke Helsingør og Drøsselbjerg

Etablering af dobbeltrettet cykelsti langs Mullerupvej

1. Ejendomsbeskrivelse og arealfortegnelse
2. Tingbogsudskrift
3. Ekspropriationsplan
4. Almindelige bestemmelser

Ejendomsbeskrivelse og arealfortegnelse

Etablering af dobbeltrettet cykelsti mellem Kirke Helsinge og Drøsselbjerg

Lb.nr. 2

Matr.nr. 2h Kirke Helsinge By, Kirke Helsinge

Ejendomsbeskrivelse:

Løbenr.	2
Matr.nr. + ejerlav	2h Kirke Helsing By, Kirke Helsing Ejendommen er en Landbrugsejendom bestående af matr.nr. 2c, 2h og 5p Kirke Helsing By, Kirke Helsing
Ejer og adresse	Majbrit Winther Keinicke Svanemøllevej 109, st 2900 Hellerup Ejerandel 1 / 1 Margit Keinicke Kristiansen Munkedalen 10 4100 Ringsted Ejerandel 1 / 2
Ejer ifølge Tingbogen:	Majbrit Winther Keinicke;Margit Keinicke Kristiansen
Beliggenhed:	Helsingvej 109 4281 Gørlev
Ejendommens samlede areal:	244.680 m ²
Ejendomsvurdering pr. 01-10-2022: Grundværdi:	3.800.000 kr. 1.071.100 kr.
Ejendommen ligger i:	Landzone
Servitutter der vedr.:	Servitutter der vedrører det berørte areal på matr.nr. 2h Kirke Helsing By, Kirke Helsing: <i>05.12.1969 – Dok om byggelinjer mv. Servitut om en byggelinjeafstand på 20 m. Påtaleberettiget er Kalundborg Kommune.</i> <i>03.03.1976 - Dok om forsynings-/afløbsledninger mv. Servitut om vandledning vedr. matr.nr. 2h, Kirke Helsing By, Kirke Helsing. Påtaleberettiget er Kirke Helsing Vandværk.</i> <i>19.11.1987 - Dok om transformerstation/anlæg mv. Servitut om 10 kV ledning vedr. matr.nr. 2h, Kirke Helsing By, Kirke Helsing. Påtaleberettiget er Cerius.</i>

19.01.1995 - Dok om forsynings-/afløbsledninger mv.
Servitut om vandledning vedr. matr.nr. 2h, Kirke Helsing By,
Kirke Helsing.
Påtaleberettiget er Kirke Helsing Vandværk.

Arealfortegnelse:

Nærværende arealfortegnelse og tilhørende ekspropriationsplan beskriver indgrebet på ejendommen.

Matr.nr. 2h Kirke Helsing By, Kirke Helsing

Der ønskes etableret offentlig cykelsti.

Areal, der afstås til off. sti:	ca. 710 m ²
Areal, der afstås til bassin:	ca. 275 m ²
Midlertidigt arbejdsareal:	ca. 670 m ²

Det bemærkes udtrykkeligt, at de ovenfor anførte arealer kun er foreløbige, og at ændringer må forventes ved den endelige opmåling og matrikulære berigtigelse af anlægsprojektet.

Det permanent afgivne areal er markeret med gult og det midlertidige arbejdsareal er markeret med grønt på ekspropriationsplanen.

Overtagelsesdatoen forventes at være d. 10. august 2023.

Øvrige bemærkninger

Adgangsforhold:

Der vil blive opretholdt fornøden vejadgang til ejendommen i hele anlægsperioden.

De eksisterende adgange opretholdes.

Udskrift af tingbogen

Matr.Nr. 2c mf. - Kirke Helsing By, Kirke Helsing Ejendomstype: Ejendom

Stamdata

Adresse: Helsingevej 109
4281 Gørlev

Notering: Landbrugsejendom

Vurdering: Ejd. værdi: 3.800.000 kr. Grundværdi: 1.071.100 kr.

Vurderingsdato: 01-10-2020

Hovedakt: 23_AB_121

Adkomster

An. = Anmærkninger, Fr. = Frister, Ti. = Tillægstekster, Re. = Relaterede dokumenter,
På. = Antal påtegninger

Dato	Type	Navn	Andel	Købesum	An.	Fr.	Re.	Ti.	På.
31.08.2022-	skoede	Majbrit Winther Keinicke	1/2	3.153.800 kr.					0
1014198858		Margit Keinicke Kristiansen	1/2						

Data er hentet fra Tinglysningsretten den 11. apr 2023

Hæftelser

An. = Anmærkninger, Fr. = Frister, Ti. = Tillægstekster, Re. = Relaterede dokumenter,
KTDP=Konverteret til digital pantebrev, På. = Antal påtegninger, Afg. = afgiftspantebreve

Der er ingen hæftelser på ejendommen.

Data er hentet fra Tinglysningsretten den 11. apr 2023

Servitutter

An. = Anmærkninger, Fr. = Frister, På. = Antal påtegninger, På.Dato. = seneste påtegningsdato

Pri.	Dato	Løbenr.	Akt	Tekst	An.	Fr.	På.
1	27.04.1905-			Dok om grøft mv, Vedr 2C 2-h lod til 2-c			0
	904698-23						
2	18.02.1909-			Dok om pligt at sælge kommunen en byggeplads mv, Vedr			0
	904699-23			2C 2-h lod til 2-c			
3	16.08.1923-			Dok om vej mv, Vedr 2C 2-h lod til 2-c			0
	904700-23						
4	05.02.1937-	23_AE_366		Dok om byggelinier mv, Vedr 2C 2-h lod til 2-c			0
	904701-23						
5	26.08.1969-	23_AC_233		Dok om adgangsbegrænsning mv, Vedr 21H			0
	3315-23						
6	05.12.1969-	23_AB_121		Dok om byggelinier mv, Vedr 21H			0
	4716-23						

7	03.03.1976- 4456-23	23_AD_25	Dok om forsynings-/afløbsledninger mv, Vedr 2C 2-h lod til 2-c	0
8	05.09.1977- 18774-23	23_AC_233	Dok om forsynings-/afløbsledninger mv, Vedr 2C 2-h lod til 2-c	0
9	19.11.1987- 23622-23	23_AB_121	Dok om transformerstation/anlæg mv, Ikke til hinder for prioritering 2-h lod til 2-c	0
10	14.03.1991- 3706-23		Dok om forsynings-/afløbsledninger mv, Ikke til hinder for prioritering 2-h lod til 2-c	0
11	19.01.1995- 1835-23	23_AB_118	Dok om forsynings-/afløbsledninger mv, Vedr 1A, 1C og 2A Bøstrup hgd. 1-d og 1-e lodder til 1-a Bøstrup hgd. 2-e og 2-f lodder til 2-a Bøstrup hgd.	0

Data er hentet fra Tinglysningsretten den 11. apr 2023

Ejendom

Matr.Nr.	Ejerlav	Areal	Heraf vej	App. Dato.
2c	Kirke Helsinge By, Kirke Helsinge	189286	1436	2016.08.26
2h	Kirke Helsinge By, Kirke Helsinge	16430	0	2003.08.29
5p	Kirke Helsinge By, Kirke Helsinge	38964	40	2003.08.29

SIGNATURFORKLARING:

- = Areal erhverves til vej
- = Midlertidigt arbejdsareal
- = Nyt skel
- = Skel
- = Vejudlæg

Ejerlav: Kirke Helsing By, Kirke Helsing
Kommune: Kalundborg
Region: Sjælland

Matrikulære forhold samt vej- og ejerforhold er indlagt den 13.06.2023

Kortet indholder en bearbejdet kopi af det digitale matrikelkort
© Copyright Geodatastyrelsen

 KALUNDBORG KOMMUNE		Verificeret		Adresse Kalundborg Kommune Holbækvej 141 B 4400 Kalundborg	Rådgiver LIFA A/S Produktionsvej 22 2600 Glostrup
		Aflæser			
		Matrikelkort ajour til 13.06.2023			
	1. udgave	Seneste udgave	Mål	Tegningsnavn Ekspropriationsplan nr. 1 Etablering af cykelsti langs Mullerupvej Matr.nr. 2h, 4b, 4be, 4d, 4e og 4ci Kirke Helsing By, Kirke Helsing	
Konstrueret	13.06.2023 MLN	Dato og initialer	1:1000		
Kontrolleret	13.06.2023 TLS		Enhed		
Godkendt	13.06.2023 CHJ		m		
© Copyright Vattenfall	Sprog Dansk	Udgave 02.00	13.06.2023		

Almindelige bestemmelser for ekspropriationer, der af Kalundborg Kommune foretages efter reglerne i lov om offentlige veje, kapitel 10. *)

Bestemmelserne gælder for ekspropriationer med hjemmel i lov om offentlige veje

Forord.

Ved ekspropriationer, der i Kalundborg Kommune gennemføres i henhold til **lov om offentlige veje** (lovbekendtgørelse nr. 1520 af 27.12.2014 med senere ændringer) og som gennemføres efter reglerne i lov om offentlige veje § 94 og §§ 96 - 98 gælder følgende almindelige (generelle) bestemmelser.

Bestemmelserne skal tjene til orientering for berørte lodsejere og indeholder dels en opsummering af de formelle regler for samspillet mellem Kommunen og lodsejerne, som disse regler er fastlagt i henhold til lovgivningen, og dels supplerende retningslinjer, der af Kommunen følges af hensyn til en ensartet behandling af lodsejere.

Åstedsforretning.

Enhver ekspropriation, som afvikles efter procesreglerne i lov om offentlige veje, indledes med en åstedsforretning, hvor de berørte lodsejere og andre, der har en væsentlig interesse at varetage, bliver gjort bekendt med den påtænkte ekspropriation og får påvist dennes nærmere omfang.

De interesserede lodsejere indvarsles til åstedsforretningen med mindst 4 ugers varsel.

Inden forretningen vil grænserne for det omhandlede projekt (areal) normalt blive afmærket i marken, og denne afmærkning må ikke beskadiges.

Ejere og brugere af de berørte ejendomme vil blive underrettet 2 uger forinden afmærkningsarbejderne foretages, enten i forbindelse med indvarslingen til åstedsforretningen eller ved særskilt meddelelse eller ved bekendtgørelse i de lokale blade. Eventuelle skader, der forvoldes ved afmærkning og andre forarbejder på stedet, vil blive erstattet i forbindelse med ekspropriationen.

I mindst 4 uger forud for forretningen vil ekspropriationsmaterialet være fremlagt på Kalundborg Rådhus, Holbækvej 141 B, 4400 Kalundborg i sædvanlig åbningstid.

Under åstedsforretningen og indtil 4 uger efter denne kan ejere, brugere og andre, der direkte eller indirekte berøres af den påtænkte ekspropriation, fremkomme med bemærkninger til det forelagte projekt og herunder fremsætte forslag til ændringer af dette. Endvidere kan lodsejerne fremføre de synspunkter, som de finder bør have indflydelse på erstatningens størrelse. I forbindelse med åstedsforretningen aftales tid og sted for evt. yderligere forhandling med de berørte lodsejere, brugere m.v. om den erstatning, der bliver at udbetale som følge af ekspropriationen.

Hvis der under åstedsforretningen med en lodsejer indgås forlig om erstatningen, vil forliget være indgået under forudsætning af, at projektet gennemføres som det er forelagt – eventuelt aftalt ændret – under forretningen, samt under forudsætning af Kommunalbestyrelsen (eller et af Kommunalbestyrelsens dertil bemyndiget udvalg) efterfølgende godkendelse (se side 4). Over forløbet af åstedsforretningen føres en protokol, der snarest efter åstedsforretningen udsendes til deltagerne.

Ekspropriationsbeslutning

Når 4-ugersfristen for lodsejers bemærkninger er udløbet, tager Kalundborg Kommunalbestyrelse stilling til de bemærkninger og ændringsforslag, som er indkommet og træffer derefter beslutning om, hvorvidt og på hvilken måde ekspropriationen skal fremmes.

Meddelelse om ekspropriationsbeslutning, herunder dets indstilling til eventuelle ændringsforslag, tilsendes hver enkelt lodsejer, bruger, andre erstatningsberettigede eller retsligt interesserede.

Der vedlægges samtidig en udskrift af åstedsprotokollen, hvis dette ikke er sket tidligere.

Hvis der ved de forhandlinger, der er ført i forbindelse med åstedsforretningen, er opnået forlig om erstatningens størrelse, meddeles det samtidig om Kommunalbestyrelsen (eller et af Kommunalbestyrelsens dertil bemyndiget udvalg) har godkendt forliget.

Er der ikke ved forligsforhandlingerne opnået forlig, fremsættes normalt et erstatningstilbud, som kan accepteres inden for en frist af 4 uger.

Påklage af ekspropriationsbeslutning

Ekspropriationsbeslutningen kan påklages.

Ved en klage iht. lov om offentlige vej kan klagemyndigheden bestemme, at klagen skal have opsættende virkning.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, hvor ekspropriationsbeslutningen er meddelt den pågældende.

Afståelsestidspunktet

Medmindre andet er aftalt, sker afståelsen af det eksproprierede areal den dag, da ekspropriationsbeslutningen er meddelt lodsejeren. Det eksproprierede areal henligger fra dette tidspunkt for Kalundborg Kommunes regning.

Tinglysning og anmeldelse til vurderingsmyndighederne

Snarest efter, at der er truffet ekspropriationsbeslutning, lader Kalundborg Kommune foretage foreløbig notering om ekspropriationen i tingbogen.

Samtidig sker tillige meddelelse til vurderingsmyndigheden, således at de eksproprierede arealer fragår de berørte ejendomme ved nærmest følgende årsomvurdering.

For eksproprierede arealer er refusion af ejendomsskatter indeholdt i det erstatningstilbud, som Kalundborg Kommune har afgivet, eller i det forlig, der er indgået, hvis andet ikke er aftalt.

Refusionen dækker tidsrummet fra ekspropriationsbeslutningen frem til det tidspunkt, hvor der ved årsomvurderingen er taget hensyn til arealets afståelse.

Lodsejerens matrikelkort suppleres med påtegning om afstået areal m.v., når kortet indsendes til den landinspektør, der forestår ekspropriationens berigtigelse i matriklen.

Taksation

Hvis der ikke opnås enighed om den erstatning, der bør ydes som følge af ekspropriationen, afgøres dette spørgsmål af taksationsmyndighederne. Er forlig ikke opnået senest 8 uger efter ekspropriationsbeslutningen er truffet, eller i tilfælde af klage senest 4 uger efter, at klagen er afgjort, påhviler det Kalundborg Kommune at indbringe sagen for Taksationskommissionen. Kommissionen indkalder herefter til taksationsforretning, og kommissionen afsiger kendelse om erstatningens størrelse.

Når sagen er overgivet til taksation, er det taksationsmyndighederne, som har ansvaret for den videre tidsproces vedr. erstatningsspørgsmålet.

Taksationskommissionens kendelse kan både af de berørte lodsejere og af Kalundborg Kommune påankes til Overtaksationskommissionen for Kalundborg. Anke sker ved skriftlig begæring til

taksationskommissionens formand senest 4 uger efter, at taksationskommissionens kendelse er modtaget.

Omkostningerne ved taksationsmyndighederne afholdes af Kalundborg Kommune.

Hvis en part til varetagelse af sine interesser under sagens behandling ved kommissionen har afholdt nødvendige udgifter til sagkyndig bistand (f.eks. advokat eller konsulent), kan kommissionen pålægge Kalundborg Kommune at udrede en passende erstatning herfor.

Overtaksationskommissionens afgørelse kan indbringes for domstolene.

Ekspropriationserstatningen

Erstatning, der tilbydes, deles sædvanligvis i 2 poster.

1. Arealerstatning, der beregnes pr. m², i forbindelse med arealafståelse eller tinglysning af servitut om f.eks. oversigt, færdselsret o.l.

2. Ulempeerstatning, der omfatter de midlertidige og varige skader og ulemper. Ulempeerstatningen omfatter f.eks. fjernelse af bygninger, flytning af hegn, skade på eller tab af afgrøder, strukturskader i landbrugsarealer, defigurerende af areal, rådighedsindskrænkninger, forstyrrelser af adgangsforhold m.v. Erstatning for brug af dele af ejendomme til midlertidigt arbejdsareal opgøres for landbrugs-ejendomme efter anlægsarbejdets afslutning på grundlag af de faktisk forbrugte arbejdsarealer og omfatter normalt afgrødetab og strukturskadeerstatning.

For landbrugsarealer tilbydes erstatning for strukturskade på midlertidige arbejdsarealer med udgangspunkt i DANVA's erstatningssatser for strukturskade i forbindelse med anlæg af vand- og spildevandsanlæg.

Satserne for tab af landbrugsafgrøder følger de satser, som årligt aftales mellem Landbrug og Fødevarer, Dansk Vand- og Spildevandsforening (DANVA) og Foreningen af Vandværker i Danmark (FVD).

Erstatning for tab af specielle landbrugsafgrøder vil i tvivlstilfælde blive fastlagt i samråd med en planteavlskonsulent fra et af landbrugets rådgivningscentre.

De arealopgørelser, der opgives ved åstedsforretningen, er omtrentlige, idet konkrete forhold ved anlægsarbejdet kan betyde, at grænsen for arealerhvervelse ændres i mindre omfang. Den endelige arealafståelse kan normalt først opgøres, når det nye vejskel er fastlagt efter anlægsarbejdets afslutning, og opmålt af en landinspektør i forbindelse med matrikulær berigtigelse.

Erstatninger, som beregnes efter areal, opgøres på grundlag af de foreløbige (omtrentlige) arealer ifølge ekspropriationsplanen. Af arealerstatningerne udbetales aconto 90% og med efterfølgende regulering når de endelige arealafståelser er opgjort.

I forbindelse med den endelige regulering opgøres også evt. erstatning for brug af midlertidige arbejdsarealer, strukturskade og afgrødetab.

Erstatningen udbetales kontant snarest muligt efter, at den er endelig fastlagt ved godkendt forlig, kendelse eller dom. Et forlig, der aftales i forbindelse med åstedsforretningen, er først bindende for Kalundborg Kommune, når det er godkendt af Kommunalbestyrelsen (eller et af Kommunalbestyrelsens dertil bemyndiget udvalg). En forligsaftale vil normalt blive godkendt samtidig med, at ekspropriationsbeslutningen træffes, og tidspunktet for denne vil normalt også være forligstidspunktet.

Erstatningsbeløb forrentes fra datoen for beslutningen om ekspropriationens gennemførelse, indtil udbetalingen sker med en årlig rente, der svarer til den diskonto der er fastsat af Danmarks Nationalbank på tidspunktet for ekspropriationsbeslutningen, jf. lov om offentlige veje §120.

Et andet begyndelsestidspunkt for tilskrivning af renter kan dog fastsættes, når omstændighederne taler derfor.

Panthaverhøring

Hvis erstatningen skal udbetales til ejeren til fri rådighed, er det en forudsætning, at der foreligger samtykke hertil fra de panthavere, der på ekspropriationstidspunktet har tinglyst pant i ejendommen. Kalundborg Kommune vil, hvis andet ikke aftales, rette henvendelse til panthaverne med henblik på erstatningens frigivelse. Skulle nogen af panthaverne forlange, at erstatningen helt eller delvis udbetales mod afskrivning på pantegælden, vil ejeren blive underrettet herom, forinden udbetalingen sker.

Ved mindre ekspropriationsindgreb vil henvendelse til panthavere kunne undgås, hvis Kalundborg Kommune skønner, at ekspropriationen i forhold til ejendommens størrelse og værdi er ubetydelig og ikke indebærer nogen fare for pantesikkerheden. Erstatning for midlertidige ulemper kan dog altid udbetales uden panthavernes samtykke.

Såfremt der ved ekspropriationen eller ved de aftaler, der er indgået i forbindelse dermed, er pålagt ejer eller bruger bestemte forpligtelser overfor vejmyndigheden, f.eks. fjernelse af bygninger, rydning af oversigtsarealer o.l., kan et dertil svarende erstatningsbeløb tilbageholdes, indtil sådanne vilkår er opfyldt.

Afskærne og aflagte arealer

Såfremt aflagte vejarealer eller medeksproprierede afskærne arealer overdrages en lodsejer til forening med dennes tilgrænsende ejendom, indlægges disse arealer under den pågældende lodsejers ejendom i forbindelse med ekspropriationens notering i matriklen.

Arealerne stilles til lodsejerens rådighed, når vejmyndigheden efter vejanlæggets fuldførelse er ophørt med brugen af dem.

Befæstelse i aflagte vejarealer fjernes normalt i forbindelse med vejanlægget.

Vejmyndigheden påtager sig intet ansvar for eventuel forekomst af flyvehavre i arealerne.

Lodsejeren må uden erstatning affinde sig med tilstedeværelsen af eventuelle ledninger på arealerne, og med at ledningerne sikres ved tinglyst deklaration.

Kalundborg Kommune vil underrette ledningsejerne om arealoverdragelsen.

Hegn, beplantning m.v.

På arealer, der er eksproprieret til vejanlæg, kan ejeren normalt fjerne beplantningen, hvis han ønsker det. Muldjorden på arealet må ikke fjernes.

For så vidt der etableres nyt hegn langs vejanlægget, skal dette placeres i overensstemmelse med hegnslovens regler, dvs. således at hegnet i sin helhed kan holdes på lodsejerens grund.

Forinden nyt hegn opsættes, må oplysning om den nøjagtige beliggenhed af vejgrænsen fremskaffes hos Vej, Ejendom og Affald eller eventuelt den landinspektør, der foretager opmålingen af anlægget.

Afvandingsledninger

Såfremt eksisterende markdræn, hvis beliggenhed påvises af ejeren samt eksisterende grøfter og afvandingsledninger berøres af vejarbejdet, foretages den fornødne retablering eller omlægning ved vejmyndighedens foranstaltning uden udgift for ejeren.

Indberetning af skader på markdræn, hvis beliggenhed ejeren ikke tidligere har kunnet påvise, skal fremsendes snarest og senest inden 2 år efter arbejdets afslutning i marken. Forslag til omlægning af fælles afvandingsanlæg vil blive forelagt vandløbsmyndigheden til godkendelse og bestemmelse om udgiftsfordeling. Det vil ikke blive tilladt at lede spildevand til vejens grøfter eller ledninger.

Anlægsarbejdets udførelse

Kalundborg Kommune er over for lodsejeren ansvarlig for arbejdets udførelse.

Den praktiske udførelse af arbejdet sker normalt ved en privat entreprenør, der får arbejdet overdraget efter en afholdt licitation.

Entreprenøren udfører arbejdet på grundlag af projekttegninger og en beskrivelse, der angiver retningslinjer for arbejdets udførelse, herunder for behandling af arealer ved arbejdets afslutning. Det er en forudsætning for de forlig, der indgås om erstatningen, at anlægsarbejdet udføres på en rimelig og ordentlig måde.

For at sikre dette, vil retningslinjerne for entreprenøren normalt omfatte følgende:

- Entreprenøren må kun arbejde og disponere over de arealer, der midlertidig er eksproprieret som arbejds- og adgangsarealer.
- Entreprenøren er forpligtet til at retablere alle markdræn, han støder på under arbejdet.
- Entreprenøren afleverer arbejdsarealer og arealer, der midlertidigt har været benyttet adgangsveje til arbejdspladsen, ryddet, planeret og grubbet til en dybde på 70 cm. Endvidere skal han på disse arealer foretage rivning og opsamling af sten, således at arealet fremtræder i samme stand, som før arbejdet.
- Kørsel uden for arbejdsarealerne og arealer, der midlertidig kan benyttes som adgangsveje i henhold til ekspropriationen, må kun ske efter særlig aftale med den pågældende lodsejer.
- Berøres adgangsforholdene til en ejendom af anlægsarbejdet, vil der blive draget omsorg for, at adgangen kan opretholdes i fornødent omfang under anlægsarbejdet.

Kalundborg Kommune
Vej, Ejendom og Affald
Holbækvej 141 B
4400 Kalundborg

Kapitel 10

EKSPPROPRIATION OG TAKSATION

Ekspropriationsmyndigheder

§ 94

Ekspropriation til kommunale vejanlæg sker efter reglerne i dette kapitel.

Stk. 2.

Transportministeren kan efter en vejmyndigheds begæring tillade, at ekspropriation til kommunale vejanlæg sker efter reglerne i lov om fremgangsmåden ved ekspropriation vedrørende fast ejendom.

§ 95

Ekspropriation til statslige vejanlæg sker efter reglerne i lov om fremgangsmåden ved ekspropriation vedrørende fast ejendom.

Stk. 2.

Transportministeren kan bestemme, at ekspropriation til statsveje skal ske ved kommunal foranstaltning efter reglerne i dette kapitel.

§ 96

Vejmyndigheden kan ekspropriere til offentlig vej eller sti, når det er nødvendigt af hensyn til almenvellet. Det samme gælder, når en ekspropriation til private veje og stier er nødvendig på grund af

- 1) anlægsarbejder m.v. på offentlig vej, jf. §§ 48 og 97,
- 2) beslutninger om oprettelse eller benyttelse af adgange til offentlige veje, jf. § 50, stk. 4, § 54, og § 56, stk. 1, eller
- 3) beslutninger om vejadgang på grund af nedlæggelse af offentlige veje.

§ 97

Der kan eksproprieres til nyanlæg, udvidelse og ændring af bestående anlæg, tilbehør og nødvendige supplerende foranstaltninger.

Stk. 2.

Der kan endvidere eksproprieres af hensyn til udnyttelse, betjening, sikring, synlighed, beskyttelse og drift af vejen. Til statslige vejanlæg kan der desuden eksproprieres til supplerende anlæg, når beliggenheden i tilknytning til vejen er af særlig betydning for trafikanterne.

§ 98

Ved ekspropriation kan der

- 1) erhverves ejendomsret til arealer, bygninger og indretninger, der er fast knyttet til disse, samt tilbehør hertil,
- 2) endeligt eller midlertidigt pålægges indskrænkninger i ejerens rådighed,
- 3) erhverves ret til at udøve en særlig råden over den faste ejendom og
- 4) endeligt eller midlertidigt foretages begrænsninger i, erhverves eller ophæves brugsrettigheder, servitutrettigheder eller andre rettigheder over den faste ejendom.

Stk. 2.

Ved ekspropriation til erhvervelse af ejendomsret bortfalder alle rettigheder til det eksproprierede, medmindre andet bestemmes i det enkelte tilfælde.

Stk. 3.

Stiftes der ved ekspropriation rettigheder som nævnt i stk. 1, nr. 2, skal disse respekteres af andre rettighedshavere over ejendommen, medmindre andet bestemmes i det enkelte tilfælde.

Forberedelser og undersøgelser

§ 99

Vejmyndigheden har, hvis det skønnes nødvendigt, til enhver tid mod behørig legitimation og uden retskendelse adgang til en privat ejendom med henblik på at foretage jordbundsundersøgelser, opmålinger, afmærkninger og andre undersøgelser af udendørsarealer med henblik på at foretage undersøgelser og projektering af nye vejanlæg eller ændring af eksisterende vejanlæg samt klimarelaterede afværgeforanstaltninger.

Stk. 2.

Vejmyndigheden skal mindst 14 dage før gennemførelsen af forberedende undersøgelser efter stk. 1 give skriftlig besked til de berørte grundejere eller brugere. Hvis dette ikke er muligt, skal oplysning om de forberedende undersøgelser offentliggøres i lokale medier el.lign.

Stk. 3.

Vejmyndigheden kan under samme betingelser, som er nævnt i stk. 1, lade foretage arkæologiske forundersøgelser.

Stk. 4.

Vejmyndigheden skal mindst 28 dage før gennemførelsen af arkæologiske forundersøgelser efter stk. 3 give skriftlig besked til de berørte grundejere eller brugere. Hvis dette ikke er muligt, skal oplysning om de arkæologiske forundersøgelser offentliggøres i lokale medier el.lign.

Stk. 5.

Erstatning for skader og ulempe, som påføres ved undersøgelser efter stk. 1 og 3, fastsættes efter § 103. I tilfælde af uenighed mellem skadelidte og vejmyndigheden indbringes erstatningsspørgsmålet for de taksationsmyndigheder, der er nævnt i §§ 105 og 106.

Stk. 6.

Taksationsmæssige spørgsmål, der angår statsveje, herunder planlagte statsveje, behandles af de myndigheder, der er nævnt i lov om fremgangsmåden ved ekspropriation vedrørende fast ejendom, medmindre transportministeren bestemmer andet.

Ekspropriationens gennemførelse

§ 100

Vejmyndigheden skal afholde en åstedsforretning, inden ekspropriation besluttet.

Stk. 2.

Inden åstedsforretningen skal vejmyndigheden udfærdige en arealfortegnelse og en ekspropriationsplan.

Stk. 3.

Arealfortegnelsen og ekspropriationsplanen skal bl.a. indeholde oplysning om den omtrentlige størrelse af de berørte arealer og en kort angivelse af de ændringer i de bestående forhold, som ekspropriationen vil medføre for ejendommene.

Stk. 4.

Arealfortegnelsen og ekspropriationsplanen skal i mindst 4 uger før åstedsforretningen være offentligt tilgængelige.

Stk. 5.

Vejmyndigheden skal med mindst 4 ugers varsel offentliggøre tid og sted for åstedsforretningen.

Vejmyndigheden skal med mindst 4 ugers varsel skriftligt indkalde de ejere og brugere, som fremgår af arealfortegnelsen, og andre, der må skønnes at have en retlig interesse på grund af den planlagte ekspropriation. Den del af arealfortegnelsen, der vedrører den pågældende ejers eller brugers ejendom, skal vedlægges indvarslingen.

§ 101

Ved åstedsforretningen skal mindst 1 medlem af den kommunalbestyrelse, der er vejmyndighed, deltage.

Åstedsforretningen skal ledes af et medlem af kommunalbestyrelsen. Der skal føres protokol over åstedsforretningen.

Stk. 2.

Ved åstedsforretningen skal der redegøres for den planlagte ekspropriation og dens omfang. Der skal over for hver enkelt fremmødt redegøres for, hvordan de planlagte foranstaltninger vil berøre vedkommendes ejendom eller rettigheder, herunder hvordan adgangsforhold og afskærne arealer skal reguleres.

Stk. 3.

Vejmyndigheden kan under åstedsforretningen fremsætte forslag til erstatningens fastsættelse. Hvis der under åstedsforretningen indgås aftale om erstatningens størrelse eller andre forhold i forbindelse med den planlagte ekspropriation, skal disse indføres i protokollen. Forslag til erstatningens fastsættelse fremsættes under forbehold for ekspropriationens gennemførelse og vejmyndighedens endelige godkendelse. Det samme gælder aftaler indgået under åstedsforretningen.

Stk. 4.

Ejere, brugere eller andre, der direkte eller indirekte berøres af den planlagte ekspropriation, har ret til under åstedsforretningen, eller inden for en frist på 4 uger efter åstedsforretningen er afholdt, at fremkomme med bemærkninger til den planlagte ekspropriation, til at fremsætte forslag til ændringer og til at fremsætte de synspunkter, som de mener bør have indflydelse på erstatningens fastsættelse.

Ekspropriationsbeslutning

§ 102

Vejmyndigheden kan træffe ekspropriationsbeslutning, når fristen efter § 101, stk. 4, er udløbet.

Stk. 2.

Ekspropriationsbeslutning kan dog træffes inden udløbet af den i § 101, stk. 4, nævnte frist, hvis ekspropriationen må anses for ubetydelig i forhold til den berørte ejendoms størrelse og værdi og der under åstedsforretningen er opnået tilslutning fra samtlige berørte ejere, brugere og andre, der direkte eller indirekte berøres af den planlagte ekspropriation.

Stk. 3.

Klage over vejmyndighedens ekspropriationsbeslutning afgøres af transportministeren, jf. § 132, stk. 2.

Stk. 4.

Ekspropriationen og foranstaltninger til dens gennemførelse må ikke iværksættes før klagefristens udløb, jf. § 132, medmindre dette er accepteret af de berørte ejere og brugere.

Stk. 5.

Vejmyndigheden kan, i forbindelse med at den meddeler ekspropriationsbeslutningen, fremsætte forslag til erstatning, hvis der ikke inden ekspropriationsbeslutningen er indgået aftale om erstatningens størrelse. Forslaget skal da indeholde oplysning om, at erstatningen vil blive fastsat af taksationsmyndighederne, hvis erstatningsforslaget ikke accepteres. Vejmyndigheden fastsætter en frist for accept af erstatningsforslaget på mindst 4 uger. Vejmyndigheden skal oplyse om, at sagen indbringes for taksationsmyndighederne, hvis meddelelsen ikke indeholder erstatningsforslag.

Erstatningens fastsættelse

§ 103

Erstatning for ekspropriationen efter § 96 og de forberedende undersøgelser, der er nævnt i § 99, fastsættes efter de almindelige erstatningsregler.

Stk. 2.

En eventuel værdiforøgelse, som den tilbageblivende ejendom skønnes at opnå på grund af ekspropriationen, skal fradrages erstatningen. Erstatningen kan helt bortfalde, hvis ejendommen skønnes at opnå en fordel, der er større end det tab, der påføres ejendommen på grund af ekspropriationen.

§ 104

Ejeren af en ejendom kan kræve, at hele ejendommen bliver eksproprieret, hvis ekspropriationen medfører, at restejeendommen bliver så lille eller af en sådan beskaffenhed, at det ikke skønnes hensigtsmæssigt, at den bevares som en selvstændig ejendom, eller det skønnes, at den ikke kan udnyttes på en rimelig måde. Ejeren kan tilsvarende kræve en del af ejendommen eksproprieret, hvis denne afskæres ved en vejlinje.

Stk. 2.

Vejmyndigheden kan kræve hele ejendommen afstået, hvis det skønnes, at en erstatning for en ejendoms værdiforringelse kommer til at stå i åbenbart misforhold til restejeendommens værdi.

Stk. 3.

Vejmyndigheden kan kræve, at arealer, der er blevet afskåret ved vejlinjen, og som ikke kan byttes til andet areal, skal afstås, hvis erstatningen for deres værdiforringelse eller omkostninger ved at skaffe en ny adgang til arealerne står i et åbenbart misforhold til arealernes værdi.

Stk. 4.

Stk. 1-3 finder tilsvarende anvendelse, når der foretages ekspropriation af de rettigheder, der er nævnt i § 98, stk. 1, nr. 2-4.

Stk. 5.

Opnås der ikke aftale med vejmyndigheden om de forhold, der er nævnt i stk. 1-4, træffes afgørelsen af de taksationsmyndigheder, der er nævnt i §§ 105 og 106.

Taksationsmyndigheder

§ 105

Som senest ændret ved: **L 2015 1895 § 2 stk. 1 nr. 1**

I kraft: 2016-01-01

(259a) Til afgørelse af erstatningsspørgsmål nedsætter transportministeren taksationskommissioner og fastsætter deres forretningsområder.

Stk. 2.

En taksationskommission består af 3 medlemmer. Transportministeren udnævner for en 6-årig periode 1 formand, der skal have juridisk kandidateksamen eller tilsvarende juridiske kvalifikationer af betydning for varetagelse af hvervet. Formanden vælger til den enkelte sag 2 medlemmer fra en kommunal liste, jf. stk. 3.

Stk. 3.

I hver kommune udpeger kommunalbestyrelsen 2 personer, der for kommunalbestyrelsens funktionstid optages på en liste over medlemmer af den taksationskommission, som kommunen er omfattet af.

§ 106

Som senest ændret ved: **L 2015 1895 § 2 stk. 1 nr. 1**

I kraft: 2016-01-01

(259b)Transportministeren nedsætter overtaksationskommissioner til at efterprøve taksationskommissionernes afgørelser og fastsætter deres forretningsområder.

Stk. 2.

En overtaksationskommission består af 5 medlemmer. Transportministeren udnævner for en 6-årig periode 1 formand, der skal have juridisk kandidateksamen eller tilsvarende juridiske kvalifikationer af betydning for varetagelse af hvervet, og 2 faste medlemmer med suppleanter. Formanden udtager til den enkelte sag yderligere 2 medlemmer fra en kommunal liste, jf. stk. 3.

Stk. 3.

I hver kommune udpeger kommunalbestyrelsen 1 person, der for kommunalbestyrelsens funktionstid optages på en liste over medlemmer af den overtaksationskommission, som kommunen er omfattet af.

Stk. 4.

En overtaksationskommission er beslutningsdygtig, når formanden og mindst 2 andre medlemmer er til stede. I tilfælde af stemmelighed er formandens stemme afgørende.

§ 107

Taksationskommissionerne og overtaksationskommissionerne er uafhængige instanser, der ikke er undergivet instruktioner om den enkelte sags behandling og afgørelse.

§ 108

Medlemmer af taksations- og overtaksationskommissioner skal have indsigt i vurdering af ejendomme.

§ 109

Til bistand for taksations- og overtaksationskommissionerne udpeger den enkelte vejmyndighed en landinspektør.

Stk. 2.

Taksationskommissionen og overtaksationskommissionen kan under en sags behandling anmode særligt sagkyndige om at afgive vejledende udtalelser. Vederlag til de sagkyndige fastsættes af kommissionen.

§ 110

Taksationskommissionen og overtaksationskommissionen kan pålægge vejmyndigheden at betale en passende godtgørelse, når en part har haft udgifter til sagkyndig bistand.

§ 111

Taksations- og overtaksationskommissioner kan med transportministerens godkendelse antage sekretærbistand.

Stk. 2.

Udgift til vederlag til formænd og sekretærer afholdes af staten. Alle andre udgifter ved kommissionernes virksomhed afholdes af vedkommende vejmyndighed.

Stk. 3.

Ministeren fastsætter regler for vederlag til formænd og sekretærer for kommissioner samt til kommissionsmedlemmer.

Taksation

§ 112

Hvis der ikke er opnået aftale om erstatningens fastsættelse, skal vejmyndigheden indbringe erstatningsspørgsmålet for taksationskommissionen til afgørelse.

Stk. 2.

Vejmyndigheden skal indbringe erstatningsspørgsmålet for taksationskommissionen, senest 8 uger efter at ekspropriationsbeslutningen er meddelt, eller, hvis ekspropriationsbeslutningen er påklaget, senest 4 uger efter endelig afgørelse i klagesagen.

§ 113

Rejses der krav om erstatning i forbindelse med gennemførelse af en ekspropriation af nogen, der ikke er omfattet af ekspropriationen, og er andre erstatningsspørgsmål vedrørende ekspropriationen i forvejen indbragt for taksationsmyndighederne, skal vejmyndigheden efter anmodning fra den pågældende forelægge spørgsmålet for taksationskommissionen. Taksationskommissionen kan optage sagen til påkendelse, hvis den finder sagen egnet til behandling. Hvis sagen optages til realitetsbehandling, finder bestemmelserne i §§ 114 og 115 anvendelse.

§ 114

Når sagen er indbragt for taksationskommissionen, indkaldes parterne skriftligt til møde med mindst 4 ugers varsel.

§ 115

Under mødet oplyser kommissionen de fremmødte om sagen. Parterne har herefter adgang til over for kommissionen at fremsætte deres synspunkter vedrørende erstatningens fastsættelse.

Stk. 2.

Kommissionen kan tage stilling til ethvert spørgsmål om erstatning, uanset om det er fremsat af parterne. Parterne skal forinden have lejlighed til at udtale sig om disse spørgsmål.

Stk. 3.

Kommissionens kendelse skal være begrundet og forholde sig til de anbringender og relevante indsigelser, som parterne er fremkommet med. I kendelsen angives det eksproprieredes værdi i handel og vandel. Ved rådighedsindskrænkninger angives den værdiforringelse, der påføres ejendommen. Hvis der ydes erstatning for andre ulemper, der påføres ejeren af ejendommen eller andre, skal denne erstatning angives med en særlig post.

Stk. 4.

Erstatningsfastsættelsen kan ske med angivelse af vilkår, når ganske særlige omstændigheder tilsiger det.

Stk. 5.

Erstatningsfastsættelsen kan udskydes, når ganske særlige omstændigheder tilsiger det, dog ikke længere end til anlæggets udførelse. Hvis ejeren af en ejendom anmoder om det, skal erstatning for arealafståelse altid fastsættes straks.

Stk. 6.

Kendelsen skal sendes til parterne og indeholde oplysning om muligheden for at indbringe kendelsen for overtaksationskommissionen og fristen for indbringelse.

Overtaksation

§ 116

Taksationskommissionernes kendelser kan indbringes for overtaksationskommissionerne.

Stk. 2.

Taksationskommissionens kendelse skal indbringes skriftligt til taksationskommissionens formand, senest 4 uger efter at kendelsen er meddelt parten. Overtaksationskommissionens formand kan efter at have indhentet udtalelse fra den anden part beslutte at behandle en indbringelse, der er modtaget efter fristens udløb. Hvis taksationskommissionens kendelse afsiges på et møde, hvor parterne er til stede, kan indbringelse ske ved erklæring til taksationskommissionens protokol.

§ 117

For overtaksationskommissionens arbejde gælder § 115.

Stk. 2.

Hvis det alene er spørgsmålet om godtgørelse efter § 110, der er indbragt for overtaksationskommissionen, kan kommissionen afgøre sagen på grundlag af skriftlige udtalelser fra parterne. Formanden kan bestemme, at sagen kan afgøres ved skriftlig forelæggelse for medlemmerne, uden at der afholdes møde.

§ 118

Kendelsen skal sendes til enhver, som har en retlig interesse i sagen, og som har anmodet om det.

Udbetaling af erstatning

§ 119

Vejmyndigheden skal uden unødigt ophold udbetale erstatning efter denne lov til de berettigede.

Stk. 2.

Vejmyndigheden skal i tingbogen undersøge, om der er panthavere eller andre rettighedshavere på ejendommen.

Stk. 3.

Panthavere og andre rettighedshavere, hvis ret er tinglyst, inden ekspropriationen er tinglyst, kan i prioritetsorden kræve erstatningen udbetalt. Vejmyndigheden skal oplyse eventuelle panthavere eller andre rettighedshavere om denne ret.

Stk. 4.

Uanset bestemmelserne i stk. 2 og 3 kan vejmyndigheden udbetale erstatningen til ejeren af ejendommen uden samtykke fra panthavere eller andre rettighedshavere, når vejmyndigheden skønner, at ekspropriationen i forhold til ejendommens størrelse og værdi er ubetydelig og ikke indebærer nogen fare for pantsikkerheden.

§ 120

Erstatningsbeløbet forrentes fra datoen for ekspropriationsbeslutningen efter § 102. Når omstændighederne taler for det, kan et andet begyndelsestidspunkt fastsættes. Forrentningen sker med en årlig rente, der svarer til den diskonto, der er fastsat af Nationalbanken på tidspunktet for ekspropriationsbeslutningen.

Søgsmål m.v.

§ 121

Søgsmål om ekspropriation efter denne lov skal være anlagt, inden 6 måneder efter at taksationsmyndighedernes endelige afgørelse er meddelt.

Stk. 2.

Afgørelser, der kan efterprøves efter §§ 116 og 132, kan ikke indbringes for domstolene, før denne klagemulighed er udnyttet.

§ 122

Transportministeren kan fastsætte nærmere regler for ekspropriationssagers behandling og for taksations- og overtaksationskommissionernes forretningsgang.

Stk. 2.

Miljøministeren og justitsministeren kan hver især inden for deres område fastsætte nærmere regler om fremgangsmåden ved matrikulære, tinglysningsmæssige berigtigelser, der bliver nødvendige på grund af ekspropriationer, der er omfattet af denne lov.

Særlige regler for taksation efter andre love

§ 123

Erstatningssager, der indbringes for taksationsmyndighederne efter [vandløbsloven](#) og [vandforsyningsloven](#), bortset fra sager omfattet af [vandløbslovens § 72](#) eller [vandforsyningslovens § 42](#), behandles efter bestemmelserne i stk. 2-6.

Stk. 2.

Sagen indbringes for taksationskommissionen ved skriftlig anmodning til kommissionens formand.

Anmodningen skal indeholde klagerens krav, en kort fremstilling af de faktiske omstændigheder, hvorpå kravet støttes, samt en angivelse af de dokumenter og andre beviser, som klageren påberåber sig. Klageren skal sammen med anmodningen fremsende kopi af de dokumenter, som klageren agter at påberåbe sig, når klageren er i besiddelse af disse.

Stk. 3.

Ved sagens behandling gælder bestemmelserne i §§ 103, 107 og 108, § 109, stk. 2, og §§ 111, 113-118 og 122.

Stk. 4.

Taksationsmyndighederne kan pålægge en part at betale sagsomkostninger til en anden part.

Taksationsmyndighederne kan bestemme, at klageren skal stille sikkerhed for betaling af sagsomkostninger, som vedkommende måtte blive pålagt. Sagen afvises, hvis sikkerhed ikke stilles inden en af taksationsmyndighederne fastsat frist.

Stk. 5.

Taksationsmyndighederne kan pålægge en part helt eller delvis at betale taksationsmyndighedernes udgifter ved sagens behandling bortset fra vederlag til formænd og sekretærer. Der er udpantningsret for beløbet.

Stk. 6.

Fri proces kan meddeles efter bestemmelserne i retsplejelovens kapitel 31.